

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny Test diagnostyczny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MJWP-R0-100, MJWP-R0-200, MJWP-R0-400, MJWP-R0-660, MJWP-R0-Q00, MJWP-R0-Z00
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	21 grudnia 2022 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. Odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które:
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *voleva spostarsi con Bruno* zamiast *voleva sposarsi con Bruno* w zadaniu 6.5.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *mancia una mela* zamiast *mangia una mela* w zadaniu 6.7.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *auto cuoco* zamiast *aiuto cuoco* w zadaniu 6.8.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *kuoka* zamiast *cuoca* w zadaniu 6.8.
 - udziela odpowiedzi, która:
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *lavorare* zamiast *lavorare come aiuto cuoco* w zadaniu 6.8.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *amore* zamiast *ha trovato l'amore* w zadaniu 6.5.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *mangia una mela e fa sport* zamiast *mangia una mela* w zadaniu 6.7.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *mangia una mela verde* zamiast *mangia una mela* w zadaniu 6.7.
 - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *znalazła miłość* zamiast *ha trovato l'amore* w zadaniu 6.5.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku włoskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku włoskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są również odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio.	A
1.2.		II.8) Zdający rozróżnia informacje o faktach od opinii.	C
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
1.4.			B
1.5.			A
1.6.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi.	D

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
2.2.			A
2.3.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio.	B
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje	D
2.5.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	F

¹ Dz.U. 2022, poz. 1246.

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.			
3.3.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		
3.4.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych
3.1.	coda alla cassa	coda/fila
3.2.	non avrebbe/abbia la stessa cura nella scelta dei prodotti	non sceglierebbe con cura i prodotti
3.3.	ai sacchetti di plastica	ai sacchetti / alle borse / alle buste
3.4.	le uova e il tonno	uova e tonno

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
3.1.	cassa / tempo perso/sprecato
3.2.	non è/sia adeguata / non vuole/voglia farlo / non sarebbe contenta / non curerebbe i prodotti
3.3.	alle borse riutilizzabili / ai prezzi vantaggiosi
3.4.	la pasta e la salsa di pomodoro / la pasta e il caffè

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	D
4.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
4.3.			A
4.4.			C
4.5.			B

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	F
5.2.			B
5.3.			E
5.4.			A
5.5.			D

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.2.			B
6.3.			C
6.4.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu [...].	C

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.6.			
6.7.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.		
6.8.			

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych
6.5.	si è/era innamorata di Bruno	ha trovato l'amore / voleva sposarsi con un ragazzo
6.6.	un presentatore (televisivo)	un personaggio della tv
6.7.	mangia una mela al giorno	mangia mele tutti i giorni
6.8.	cucinare per gli atleti	aiutare in cucina / lavorare come aiuto cuoco / lavorare come cuoca / fare la cuoca

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
6.5.	(per) amore / il matrimonio / per gestire l'hotel San Carlo
6.6.	i suoi allievi
6.7.	fa sport / è sano / una mela al giorno
6.8.	aiuto cuoco / lavorare / sciare

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
7.2.			D
7.3.			A
7.4.			D
7.5.			B
7.6.			A

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	mentre/quando
8.2.			nella
8.3.			credere
8.4.			gita / giornata / crociera / vacanza

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	che smettesse/finisse
9.2.			ci si annoia
9.3.			c'è sempre molta/tanta/parecchia
9.4.			non me lo spiegare / non spiegarmelo

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz wybrany przez Ciebie temat. Zakreśl jego numer.

1. Podczas wakacji niektórzy właściciele zwierząt domowych decydują się na pobyt w hotelu wraz ze swoim pupilem. Czy to słuszna decyzja? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, uwzględniając punkt widzenia właściciela zwierzaka oraz innych gości hotelu.
2. Ostatnio grupa teatralna z Twojej szkoły wystawiła przedstawienie. Spektakl bardzo Ci się podobał, ale na widowni było niewiele osób. W **artykule** do szkolnej gazetki napisz, dlaczego to przedstawienie Ci się spodobało, oraz zaproponuj sposoby na lepsze wypromowanie tego typu wydarzeń.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].
- V.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwnie)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny	
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
5. Fragmety odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Jeżeli zdający tworzy wypowiedź w innej formie niż wskazana w temacie (np. pisze list zamiast rozprawki), praca jest kwalifikowana we wszystkich elementach formy na poziom 0.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0-1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Podczas wakacji niektórzy właściciele zwierząt domowych decydują się na pobyt w hotelu wraz ze swoim pupilem. Czy to słuszna decyzja? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, uwzględniając punkt widzenia właściciela zwierzęcia oraz innych gości hotelu.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Ten typ rozprawki umożliwia zdającemu wyrażenie własnej opinii odnośnie problemu określonego w temacie wypowiedzi, bez konieczności przedstawienia dwustronnej argumentacji („za i przeciw”). We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu elementów tematu. Należy natomiast uwzględnić je w rozwinięciu.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do pobytu w hotelu ze zwierzęciem domowym i wyrażenie własnej opinii na ten temat. Jeśli teza zawiera ogólne odniesienie do posiadania zwierzęcia domowego bez nawiązania do pobytu w hotelu razem z nim, to jest traktowana jako niezgodna z tematem.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi wyrazić swoją opinię na temat zabierania ze sobą zwierząt domowych do hotelu podczas wakacji, np.: *Credo che l'idea di portare il nostro amico a quattro zampe con noi per soggiornare in albergo durante le vacanze sia una buona soluzione. / Secondo me non ha senso portare gli animali domestici in albergo. / Penso che portare in vacanza in un hotel un cane o un gatto sia una giusta decisione, ma dall'altro lato vedo anche alcuni svantaggi.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli jest pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający w kwestii zabierania zwierząt do hotelu, np. *È una buona idea portare gli animali in hotel?* Uznaje się ją wtedy za odbiegającą od tematu.
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0.
5. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli np. zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą

(np. teza zapowiada omawianie pozytywnych stron pobytu w hotelu ze zwierzakiem, a w rozwinięciu przedstawione są również negatywne strony takiej sytuacji). Podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą jest akceptowane pod warunkiem, że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Alcune persone non la pensano così. Secondo loro i cani sono troppo aggressivi in un ambiente sconosciuto. Per me invece questo argomento non vale.*

6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że podczas wakacji niektórzy właściciele zwierząt domowych decydują się na pobyt w hotelu wraz ze swoim pupilem, nie jest tezą.
7. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

È bello passare le vacanze in albergo in compagnia del proprio cane? Credo di sì!	Teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
Spesso i turisti stanno in albergo con il loro gatto o cane. Ma è veramente giusto?	Teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki)
Avere un animale in casa è il sogno di tutti i bambini. Anche secondo me è fantastico.	Teza niezgodna z tematem
Andare in vacanza con il cane non è più un problema. Molti alberghi accettano gli animali.	Brak tezy

Elementy tematu

1. Elementami są: (1) punkt widzenia właściciela zwierzaka i (2) punkt widzenia innych gości hotelu.

(1) punkt widzenia właściciela zwierzaka

Zdający powinien wyrazić swoją opinię dotyczącą pozytywnych lub negatywnych stron wakacji ze zwierzakiem w hotelu, przedstawiając punkt widzenia właściciela zwierzaka w takich kwestiach, jak np.:

- możliwość spędzania wakacji z pupilem
- organizacja pobytu pod kątem potrzeb zwierzaka (np. konieczność znalezienia odpowiedniego hotelu, dostęp do plaży dla psów, pozostawianie zwierzaka w pokoju hotelowym)
- reakcja zwierzaka na nowe otoczenie
- koszty.

Akceptowana jest taka realizacja tego elementu tematu, w której zdający przedstawia pozytywne lub negatywne strony pozostawienia zwierzaka pod opieką innych osób.

(2) punkt widzenia innych gości hotelu

Zdający powinien przedstawić sytuację innych gości w związku z obecnością zwierząt w hotelu, biorąc pod uwagę takie kwestie jak np.:

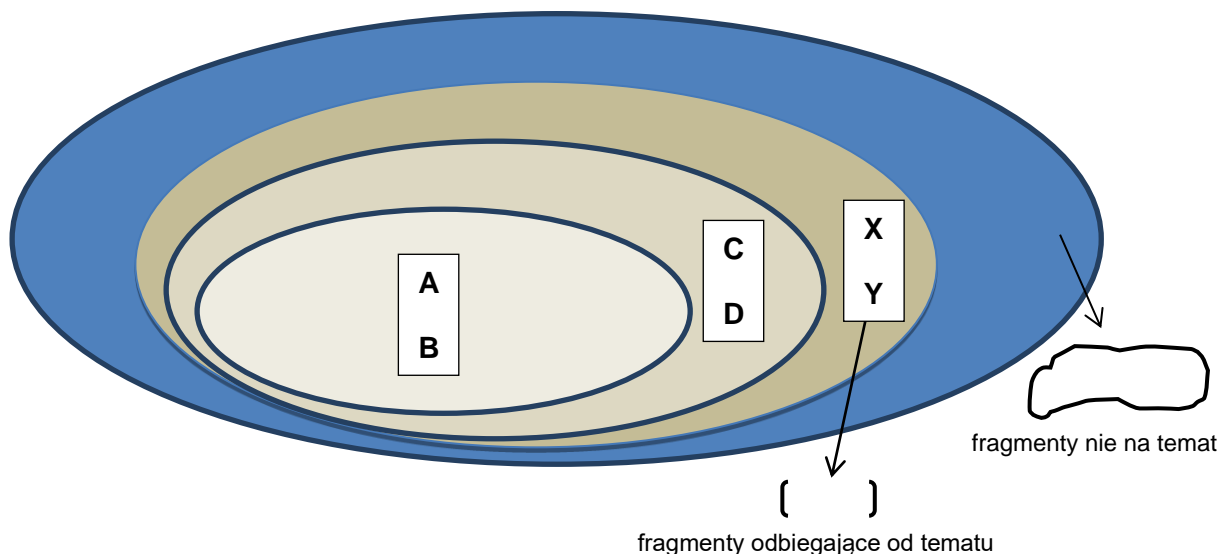
- komfort pobytu (np. czystość, hałas)
- stosunek do zwierząt (np. strach, ciekawość, chęć kontaktu)
- zdrowie (np. alergie)
- bezpieczeństwo.

2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, czyli nie odnosi się do zabierania ze sobą zwierzęcia domowego na wakacyjny wyjazd, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Jeśli zdający we wstępie wprowadza temat zabierania zwierzęcia domowego na wakacyjny wyjazd, a w argumentacji nie wspomina o wakacjach, taka realizacja poszczególnych elementów jest akceptowana.
4. Jeżeli zdający nie odnosi się w swojej pracy bezpośrednio do pobytu ze zwierzęciem w hotelu, ale przedstawione argumenty nie wykluczają, że chodzi o pobyt w tego typu obiekcie, to taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
5. Akceptuje się taką realizację tematu, w której zdający odnosi się do konkretnych zwierząt domowych, jak psy, koty, ptaki (np. papuga), gady (np. wąż, żółw, jaszczurka) itp.

Zgodność z tematem

Podczas wakacji niektórzy właściciele zwierząt domowych decydują się na pobyt w hotelu wraz ze swoim pupilem. Czy to słuszna decyzja?
Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, uwzględniając

punkt widzenia właściciela zwierzęcia oraz innych gości hotelu.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - punkt widzenia właściciela hotelu / obsługi hotelowej
 - przedstawienie oferty hotelowej dla właścicieli zwierząt
 - rady, jak zapewnić zwierzęciu komfort w czasie wakacji
 - charakterystyka posiadanego zwierzęcia.

Fragmety C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - porównanie różnych gatunków zwierząt pod względem zachowania / możliwości adaptacyjnych w nowym otoczeniu
 - opis hotelu, w którym zdający spędza wakacje
 - wady i zalety posiadania zwierząt domowych
 - opinia na temat porzucania zwierząt w czasie wakacji.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - opis różnych sposobów spędzania wakacji, bez nawiązania do posiadania zwierzęcia
 - sposoby spędzania wolnego czasu, bez nawiązania do pobytu ze zwierzęciem w hotelu (np. opis wycieczki do ogrodu zoologicznego)
 - wady i zalety pracy w schronisku dla zwierząt w ramach wolontariatu.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypracowania.

Przykłady schematycznego zakończenia rozprawki	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
Dunque possiamo vedere che questa soluzione è buona.	Stimo molto le persone che amano gli animali.
In definitiva, è un problema importante su cui si dovrebbe riflettere a lungo prima di prendere una decisione.	C'è una sola conclusione: un'ampia offerta di servizi alberghieri dà a ognuno la possibilità di trovare una vacanza adeguata.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

Ostatnio grupa teatralna z Twojej szkoły wystawiła przedstawienie. Spektakl bardzo Ci się podobał, ale na widowni było niewiele osób. W **artykule** do szkolnej gazetki napisz, dlaczego to przedstawienie Ci się spodobało, oraz zaproponuj sposoby na lepsze wypromowanie tego typu wydarzeń.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może także podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszony w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający może odnieść się do popularności teatru wśród młodzieży / szkolnych zajęć pozalekcyjnych / sposobów spędzania wolnego czasu, w sposób zachęcający do dalszej lektury.
2. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do problemu przedstawionego w temacie.
3. Zdający nie musi we wstępie przedstawiać zalet przedstawienia ani odnosić się do sposobów promowania działalności szkolnej grupy teatralnej.

Przykłady wstępów zgodnych z tematem i ciekawych	Przykłady wstępów schematycznych
Immaginatevi di far parte di un gruppo teatrale scolastico di successo: dopo ogni spettacolo vi applaude una folla di gente, i compagni vi chiedono un autografo e anche i professori sono entusiasti. Ecco, questo sarebbe il sogno dei nostri amici che ieri, dopo mesi di prove, hanno dato lo spettacolo nella palestra della nostra scuola.	Qualche giorno fa ho visto una rappresentazione teatrale che avevano preparato i ragazzi della nostra scuola. Il pubblico era poco numeroso, anche se secondo me lo spettacolo era veramente riuscito.
Recitare o non recitare? Questa è la domanda che si pongono i ragazzi del gruppo teatrale dopo la delusione che hanno provato durante lo spettacolo di ieri.	La settimana scorsa nella nostra scuola ha avuto luogo uno spettacolo allestito dai ragazzi del gruppo teatrale. Sono andato a vederlo ed ecco le mie osservazioni.

Elementy tematu

Elementami są: (1) powody, dla których przedstawienie spodobało się zdającemu oraz (2) proponowane sposoby na lepsze wypromowanie tego typu wydarzeń.

(1) powody, dla których przedstawienie spodobało się zdającemu

Aby uznać pierwszy element tematu za zrealizowany, wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający przedstawił swoją pozytywną opinię o przedstawieniu wystawionym przez grupę teatralną działającą w jego szkole. Wypowiedź powinna zawierać opinię dotyczącą takich kwestii, jak na przykład:

- walory artystyczne wystawianego dzieła
- reżyseria i gra aktorska
- scenografia, kostiumy, charakteryzacja
- oprawa muzyczna
- atmosfera panująca podczas spektaklu.

Autor opinii powinien wypowiadać się we własnym imieniu, zaznaczając subiektywność swojego punktu widzenia. Może to zrobić za pomocą takich sformułowań, jak na przykład: *Secondo me...*, *Secondo il mio parere...*, *Penso che...*, *A mio avviso...*, *Mi sembra che...*

Akceptowana jest opinia kilku osób, pod warunkiem że z kontekstu wynika, że piszący należy do tej grupy, np. *Anch'io sono dello stesso parere.*

Jeżeli z kontekstu nie wynika, że przedstawiona opinia jest również opinią zdającego, to taka wypowiedź jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Tutte le recensioni della stampa sono positive.*

Zdający nie musi poinformować, że przedstawienie było wystawione przez grupę teatralną z jego szkoły, ale kontekst nie powinien tego wykluczać.

(2) propozycje dotyczące lepszego wypromowania tego typu wydarzeń

Wymagane są wypowiedzi, w których zdający odnosi się do promowania wydarzeń kulturalnych. Jako propozycje tego rodzaju działań zdający może przedstawić np.

- umieszczenie informacji na stronie szkoły / w gazetce szkolnej / w grupach społecznościowych
- promocję przez szkolny radiowęzeł
- reklamę w lokalnej prasie
- akcję informacyjną w okolicy szkoły (np. plakaty, ulotki)
- prezentację grupy teatralnej w innych szkołach.

Nie jest wymagane, aby zdający przekazał informację o tym, że na widowni było niewiele osób, jednak jego wypowiedź nie może sugerować, że spektakl cieszył się popularnością. Takie ujęcie tematu będzie kwalifikowane na poziom niższy w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.

Jeżeli zdający uznaje, że konieczne jest promowanie tego rodzaju wydarzeń, ale nie przedstawia żadnej propozycji działań promocyjnych, taka realizacja drugiego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.

Zgodność z tematem

Ostatnio grupa teatralna z Twojej szkoły wystawiła przedstawienie. Spektakl bardzo Ci się podobał, ale na widowni było niewiele osób. W **artykule** do szkolnej gazetki

} „główka”

napisz, dlaczego to przedstawienie Ci się spodobało, oraz

element 1.

zaproponuj sposoby na lepsze wypromowanie tego typu wydarzeń.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - streszczenie sztuki
 - poinformowanie, z jakiej okazji został wystawiony spektakl
 - powody, dla których młodzież uczęszcza do koła teatralnego
 - przyczyny braku zainteresowania teatrem ze strony młodzieży
 - opis miejsca, w którym zostało wystawione przedstawienie.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - opis przygotowań do wystawienia sztuki
 - porównanie obejrzonej sztuki z innymi przedstawieniami.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona zakwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - charakterystyka słynnego aktora
 - opis zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę
 - sposoby spędzania wolnego czasu
 - rady, jak ubrać się do teatru.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypracowania.

Przykłady schematycznego zakończenia artykułu	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
Vale la pena di andare a teatro.	Chi vuole fare l'attore, deve iscriversi a un circolo teatrale.
In definitiva, è necessario sia frequentare che promuovere questo tipo di eventi.	Fare teatro è un'attività per tutti i ragazzi che si interessano di letteratura.

Elementy charakterystyczne dla formy

Nie są akceptowane jako tytuł typowe zwroty rozpoczynające listy, np. *Cari Signori*.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *bello*, *grande*, *buono*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *restituire* zamiast *ridare*, *manicare di rispetto* zamiast *non avere rispetto*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Il libro è stato scritto nel diciannovesimo secolo*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	(Fragment nie na temat.)
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *gruppo*, np. *il film „M jak miłość”*, *la rivista „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ho letto Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za

zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *la casa* (2 wyrazy), *nella nostra scuola* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone apostrofem, np. *l'albergo*
 - wyrazy łączone dywizem, np. *e-mail*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX = 1* wyraz, *XX sec. = 2* wyrazy.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia się w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „bużki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ho letto Nowe Horyzonty.* – 4 wyrazy.